

บรรณานุกรม

- กรมศิลปากร, สำนักโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ. (2545). พระพิศเนศเทพ
เจ้าแห่งศิลปะวิทยา [กรมศิลปากรจัดพิมพ์ประกอบนิทรรศการพิเศษเนื่องในวัน
อนุรักษ์มรดกไทย]. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อมรินทร์พริ้นติ้ง.
- กระทรวงมหาดไทย, กรมการผังเมือง. (2546). แผนที่อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม.
กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- กระทรวงมหาดไทย. (2544). วัฒนธรรม พัฒนาการทางวัฒนธรรม พัฒนาการทาง
ประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดสมุทรสงคราม. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว
- กิ่งแก้ว อัดถากร และชนรัษฎ์ ศิริสวัสดิ์. (2542). ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อกับพิธีกรรม
และการถือปฏิบัติต่าง ๆ. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาคติชนวิทยาสำหรับครู
(พิมพ์ครั้งที่ 4, หน้า 77-93). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- จักรพันธ์ โปษยกฤต. (2542). หุ่นกระบอก. ใน สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคกลาง
(เล่ม 15, หน้า 7188 -7201). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อมรินทร์พริ้นติ้ง.
จังหวัดสมุทรสงคราม. (2540). รายงานจังหวัดสมุทรสงครามประจำปี 2540.
สมุทรสงคราม: ม.ป.ท.
- จารุวรรณ ธรรมวัตร. (2530). คติชาวบ้าน. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- จำนงค์ ทองประเสริฐ. (2520, พฤษภาคม). การไหว้ครู. นิตยสารรายเดือนเอกลักษณ์ไทย,
1, 110-111.
- จิรัสสา คาชาชีวะ. (2531). พระพินเนศวร์: คติความเชื่อของพระพินเนศวร์ที่พบใน
ประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พินเนศวร์.

- เนติมศักดิ์ พิกุลศรี. (2544). ระบบครอบครัวนักดนตรีไทย การเปลี่ยนแปลงจากยุคสังคมเกษตรกรรมสู่สังคมอุตสาหกรรม [จัดพิมพ์เนื่องในงานที่ระลึกงานมหกรรมดนตรีไทยอุดมศึกษา ครั้งที่ 28 วันที่ 3 -5 กุมภาพันธ์ 2544. ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี]. นครราชสีมา: โรงพิมพ์สมบูรณ์การพิมพ์.
- ชลิดา จันทรแก้ว. (2542). การศึกษาวัตรปฏิบัติผู้อ่านโองการไหว้ครู ตามวัฒนธรรมดนตรีไทยแนวอนุรักษ์ กรณีศึกษาครูสุบิน จันทรแก้ว. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชวนพิศ อีฐรัตน์. (2534). พิธีไหว้ครู: คติความเชื่อและพิธีกรรม. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิ เจมส์ เอช ดับเบิลยู ทอมป์สัน.
- ชิน ศิลปบรรเลง, คุณหญิง. (2530). ลำดับพิธีการไหว้ครูดนตรีไทย. ใน ที่ระลึกพิธีไหว้ครูดนตรีไทยและแจกรางวัลสรทงคำ (หน้า 14-23). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิมพ์เนศ.
- ชิน ศิลปบรรเลง, คุณหญิง. (2534). พิธีการไหว้ครูดนตรีไทยประจำปี [อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพคุณหญิงชิน ศิลปบรรเลง ณ เมรุวัดเทพศิรินทราวาส วันที่ 10 มีนาคม 2534]. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิมพ์เนศ.
- ดนตรี ตราโมท. (2537). การเตรียมการไหว้ครูดนตรีไทย. ใน ไหว้ครูดนตรีไทย. (หน้า 14-23). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์นิลนารากการพิมพ์.
- ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา. (2515). ตำนานเครื่องมโหรีปี่พาทย์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มิตรไทย.
- ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา. (2529). ประวัติการฟ้อนรำในปักษ์ใต้เกี่ยวกับนาฏศิลป์และการละเล่นของไทย [ที่ระลึกในงานพระราชทานเพลิงศพนายชวลิตร์ กันตรัต ณ เมรุวัดทองนพคุณ วันที่ 6 มกราคม 2529]. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เจริญวิทย์การพิมพ์.
- เด่นดวง พุ่มศิริ. (2542). ลีเกลาตัด. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาคติชนวิทยาสำหรับครู (พิมพ์ครั้งที่ 4, หน้า 76-103). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- ธนิต อยู่โพธิ์. (2516). *ศิลปะคร่ำหรือคู่มืออนุศิลป์ไทย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
ศิวพร.
- นันทน์ โพธิ์เยี่ยม. (2523). *ตำนานพรหมประวัติ*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กรุงสยาม-
การพิมพ์.
- ประดิษฐ์ไพเราะ, หลวง. (2530). การไหว้ครูสำหรับครูไทย. ใน *ที่ระลึกพิธีไหว้ครู*
(หน้า 9-15). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิมพ์เนศ.
- ประพันธ์ สุนทรชาติ. (2522). *พระพิราพ*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ศิวพร.
- ประพันธ์ ออกเวหา. (2535). *สมุทรสงคราม*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ โอ. เอส.
พรินต์ติ้งเฮาส์.
- ประเมษฐ์ บุญยะชัย. (2542). *การรำของผู้ประกอบพิธีในพิธีไหว้ครู โขน-ละคร*.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปราณี วงษ์เทศ. (2533). ระบบความเชื่อที่มีอิทธิพลต่อศิลปะ การละเล่นและการแสดง
พื้นบ้านของไทย. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาศิลปการละเล่นและการแสดง*
พื้นบ้านไทย (พิมพ์ครั้งที่ 2, หน้า 1-54). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย-
สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2525). กรุงเทพมหานคร: ราชบัณฑิตยสถาน.
- พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2524). กรุงเทพ-
มหานคร: ราชบัณฑิตยสถาน.
- พิทยา บุขรรค์รัตน์. (2540). โนราโรงครู. ใน *ชีวิตไทยชุดสมบัติตายาย* (หน้า 45-57).
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- พิมพ์ ชัยจิตรสกุล. (2545). *การสืบทอดวัฒนธรรมดนตรีไทย: กรณีศึกษาชุมชนอัมพวา*
จังหวัดสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- พูนพิศมัย ศิสกุล, ม.จ. (2522). *ประเพณีพิธีไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์เสริมวิทย์บรรณาการ.
- เพิ่มศักดิ์ วรรณยางกูร. (2545). *วิถีธรรมวิถีไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วังอักษร.

มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. (2513) บ่อเกิดรามเกียรติ์ (พิมพ์ครั้งที่ 9).

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา.

มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. (2547). เทพเจ้าและสิ่งน่ารู้. กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์ศรีปัญญา.

มงคล บุญวงศ์. (2537). คำนำ. ใน ไหว้ครูดนตรีไทย (หน้า (1)). กรุงเทพมหานคร:

โรงพิมพ์นิลนารการพิมพ์.

มนตรี ตราโมท. (2523). ครุฑเทพ. ใน หนังสือที่ระลึกงานบูชาครูเนื่องในวันเกิดปีที่ 90 (หน้า 1-30). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิมพ์เกษตร.

มนตรี ตราโมท. (2526). ครุฑเทพ. วารสารวิชาการ มศว. ปทุมวัน, 9, 1-27.

มนตรี ตราโมท. (2530). เทพเจ้าแห่งดุริยางคดนตรี. ใน ที่ระลึกพิธีไหว้ครูดนตรีไทยและ
แจกรางวัลสรทงคำ (หน้า 1-35). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิมพ์เกษตร.

มนตรี ตราโมท. (2537). การไหว้ครูดนตรีไทย. ใน ไหว้ครูดนตรีไทย. (หน้า 12-35).

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์นิลนารการพิมพ์.

มัทนี รัตนิน. (2528). ปากไก่ฉบับวรรณกรรมวิพากษ์. กรุงเทพมหานคร: สมาคมนักเขียน
แห่งประเทศไทย.

มาลัย. (ม.ป.ป.). กำเนิดเทวดา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์บรรณาสถาปกรณ์พิมพ์.

ลิไท, พญา. (2526). ไตรภูมิภคหรือไตรภูมิพระร่วง ฉบับตรวจชำระใหม่ [กรมศิลปากร
จัดพิมพ์เนื่องในการประชุมสัมมนาเรื่องไตรภูมิพระร่วงวาระฉลอง 700 ปี
ลายสือไท วันที่ 19-21 ธันวาคม 2526 ณ ห้องประชุมหอสมุดแห่งชาติ]. กรุงเทพฯ-
มหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.

วิมล ไทรนันทนวล. (2543). สมุทรสงคราม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.

วิมาลา ศิริพงษ์. (2534). การสืบทอดวัฒนธรรมดนตรีไทยสมัยรัตนโกสินทร์. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ และนิภาวรรณ วิรัชนิภาวรรณ. (2533). การเข้าทรงและร่างทรง.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

ศรีศักร วัลลิโภดม. (2538). ลุ่มน้ำแม่กลอง: พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรม.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิมพ์เกษตร.

- ศักดิ์ศรี เข้มแน่นดา. (2522). ฤๅ. วารสารเมืองโบราณ, 5(5), 72-73.
- ส. พลายน้อย. (2515). พฤษนิยาย (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บำรุงสาสน์.
- ส. พลายน้อย. (2540). เทวนิยาย (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรพิทยา.
- ส. พลายน้อย. (2544). อมนุษย์นิยาย (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษร-
พิทยา.
- สกล แก้วเพ็ญกาศ. (2540). เพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทย [อนุสรณ์งาน
พระราชทานเพลิงศพครูสกล แก้วเพ็ญกาศ ณ ฌาปนสถานวัดพิบูลเงิน วันที่ 14
ตุลาคม 2540]. นนทบุรี: ม.ป.ท.
- สัจด์ ภูเขาทอง. (2532). การดนตรีไทยและทางเข้าสู่ดนตรีไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
เรือนแก้วการพิมพ์.
- สัจด์ ภูเขาทอง. (2534). ประชุมบทความทางวิชาการดนตรี. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
เรือนแก้วการพิมพ์.
- สัจด์ ภูเขาทอง. (2546). สิ่งที่แสดงความเชื่อในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย. กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สัจจาภิรมย์, พระยา. (2517). เทวกำเนิด. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เสริมวิทย์-
บรรณาการ.
- สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน (เล่ม 7). (2510). พระนคร: ราชบัณฑิตยสถาน.
- สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน (เล่ม 10). (2518). พระนคร: ราชบัณฑิตยสถาน.
- สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสมุทรสงคราม. (2544). เอกสารสารสนเทศด้านการศึกษา
ศาสนาและวัฒนธรรม. สมุทรสงคราม: ม.ป.ท.
- สำนักงานศึกษาธิการอำเภออัมพวา. (ม.ป.ป). โครงการรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น.
สมุทรสงคราม: สำนักงานศึกษาธิการอำเภออัมพวา.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2521). ประชุมศิลาจารึกภาค 1. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. (2542). ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- สุรินทร์ อุดมสวัสดิ์. (2485-2520). บันทึกจากความทรงจำ. สมุทรสงคราม: ม.ป.ท.
- เสฐียรโกเศศ. (2510). พระคณศ. ใน สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน (เล่ม 4,
หน้า 201-211). พระนคร: โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม.